

AUGUST
16 T So. Rok
17 S Hirsch
18 Č Helena
19 P Lajdov
20 S Bernard
21 N 11. pobink.
22 P Simforjan
23 T Filip Benetj
24 S Jernej
25 S Lovšik, kralj
26 P Gavrilj
27 S Jozef Kal.
28 N 12. pobink.
29 P Janez obglav.
30 T Rozalija
31 S Rajmund

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in reenico — od boja da zmagel

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH

ŠTEV. (NO.) 163.

CHICAGO, ILL., SREDA, 24. AUGUSTA — WEDNESDAY, AUGUST 24, 1938

LETNIK (VOL). XLVII.

Chamberlain pod novim ognjem - Zavlačevanje pogajanj

Odgovor generala Franca glede odpoklica tujezemcev iz Španije je postavil Chamberlaina v kritičen položaj. — Sporazum z Italijo pokopan. — Španija utegne početi novo bojišče. — Odločnost napram Hitlerju zna rešiti Chamberlaina.

FRANCIJA V NOVI KRIZI

Podaljšanje delavnega tedna povzročilo razburjenje.

Pariz, Francija. — Nevarnost obstaja, da pride v Francijo do novih notranjih homatij. Proglas, ki ga je zadnjo nedeljo izdal min. predsednik Daladier na delavstvo, namreč, da se bo moral delovni teden podaljšati od 40 na 48 ur, je v delavskih krogih povzročil nemalo razburjenje in neposredna posledica je bil odstop dveh ministrov, namreč delavskega min. in ministra za javna dela. Vendar pa se je Daladierju posrečilo, da je kar na tihem zamasil vrzel in imenoval dva druga moža na njuno mesto. Nikakor pa ni pričakovati, da bi bila zadeva s tem rešena, kajti sam bivši min. pred. Blum je svaril pred neprijetnostmi, ki utegnjejo slediti.

REPUBLIKANI POSEGajo MED DEMOKRATE

Atlanta, Ga. — Do svojevrstne situacije je prišlo v državi Georgia, namreč, da republikanski voditelji javno pozivajo svoje pristaže, naj volijo demokratsko listo. Ta poziv je izrazil zadnjo nedeljo republikanski narodni odbornik, J. W. Arnold, rekoč, naj pri primarnih volitvah oddajo republikanci svoje glasove na demokratski listi, in sicer za senatorskega kandidata Georgea, da bodo s tem pomagali potolči drugega dem. kandidata, Campa. Kakor znano, je predsednik Roosevelt pred nekaj dnevi obsodil Georgea kot konservativca, ki ovira vladni program, in priporočal izvolitev Campa. Na gornji Arnolдов poziv se je Camp izrazil, da se zdaj jasno vidi, da spada George v isto vrsto z republikanci, in da si bodo volilci, ako bodo zanj volili, izbrali republikanski program.

MEHIKA PROTI TUJEZEM- CEM

Mexico City, Mehika. — Tujezemci, ki prebivajo v Mehiki in katere mehiška vlada dolobi, da se imajo deportirati pod obdolžbo, da so kršili imigracijske zakone, ne morejo več vložiti priziva pri sodišču in ostati v deželi toliko časa, dokler sodnja zadeve ne reši. Priziv sicer še lahko vloži, toda oditi morajo kljub temu in zunaj počakati na izid. To odločbo je zadnje dni izreklo vrhovno sodišče in smatra se, da bo na njega podlagi lahko vlada takoj izgnala vse tujezemce, katere bo hotela.

SIRITE AMER. SLOVENCA

zlepa ukrotiti. Ta izraz odločnosti ga zna zdaj rešiti, da njegov ugled pri angleškem javnem innenju ne bo popolnoma padel.

PRIPRAVE ZA OFENZIVO

Nacionalisti se pripravljajo za ponovni udarec.

Perpignan, Francija. — Kako se je zadnji teden ugotovilo, da španska nacionalistična armada pripravlja za novo ofenzivo v velikem obsegu, in sicer na dveh frontah, proti Barceloni in proti Valenciji. Na katalonsko fronto je Franco postavil navarske čete in Italijane. Trdi se, da namera Franco s to ofenzivo končoveljavno zlomiti odpor vladine in končati vojno pred nastopom zime.

POGREG SLOVAŠKEGO VODITELJA

Ruzomberok, Čehoslovaška. — V tukajnjem malem mestu se je zadnjo nedeljo vršil sijen pojeg bojevitega voditelja slovaškega gibanja za avtonomijo, And. Hlinka, ki je bil kat. duhovnik. Okrog 50.000 Slovakov se je slovenski udeležilo. Navzoč je bil tudi min. predsednik Hodža, kateri je tudi Slovak po rodu, ki je v nagrobnem govoru proslavljal Hlinko kot dobrega državljanina in zvestega domoljubca.

ŽIVALI SE PRILAGODE OKOLIŠNAM

Chicago, Ill. — Afriški noji, ki žive pod ravnikom, kjer je zima, kadar je pri nas poletje, ležijo jajca in valijo mladiče meseca februarja. Pred nekaj leti je bil par teh ptic priplavljen v tukajnji živalski vrt v Brookfieldu in vsa leta se je zvesto držal svoje navade, namreč, da je samica valila mladiče v februarju. Letos se ji je šele posvetilo, da so letni časi pri nas drugačni in da se v februarju približujemo polmladi in ne jeseni, in v sočasju s tem je tudi izpremenila svojo navado: odložila je valjenje za pol leta in zdaj, v avgustu, sedi na deveterih jajci, pri čemer se s "soprogom" izmenjujeta: Ona sedi na njih pednevi in on ponoči.

MANJ PIJAČE — MANJ NE-SREC

Chicago, Ill. — Neki vladni raziskovalni odbor je ugotovil, da se je v prvih sedmih mesecih tega leta prodalo v Ameriki za skoraj tri milijone galonov manj žganja kot lani v istem času, in skoraj 93 milijonov manj pive. Istočasno pa je bilo v prvi šestih mesecih tudi 3.670 smrtnih avtomobilskih nesreč manj kot lani.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

VARNOŠTNE ODREDBE V PALESTINI

Jeruzalem, Palestina. — Angleške oblasti so doble neke informacije, da namerava večja skupina Arabcev izvršiti napad na to mesto, vsled česar so ukrenile najstrožje varnostne odredbe. Vsa vladna poslopnost in stanovanje britanske komisarija so skrbno zastražena, po cestah pa se vozijo močne patrulje v oklepnih avtomobilih. Vsak angleški prebivalec je dobil orožje in municio v svojo obrambo. Tudi pota, ki vodijo v mesto, so zastražena in na njih mora biti ves promet ukiniten med 6. uro zvečer in 5. uro zjutraj.

KRIŽEM SVETA

Tokio, Japonska. — Iz mesta Kanko, Koreja, je došlo poročilo, da je Koncem zadnjega tedna nastopila tamkaj nagla povodenja, v kateri je celih 363 ljudi izgubilo življenje. 50 jih je ranjenih in 350 pogrešanih.

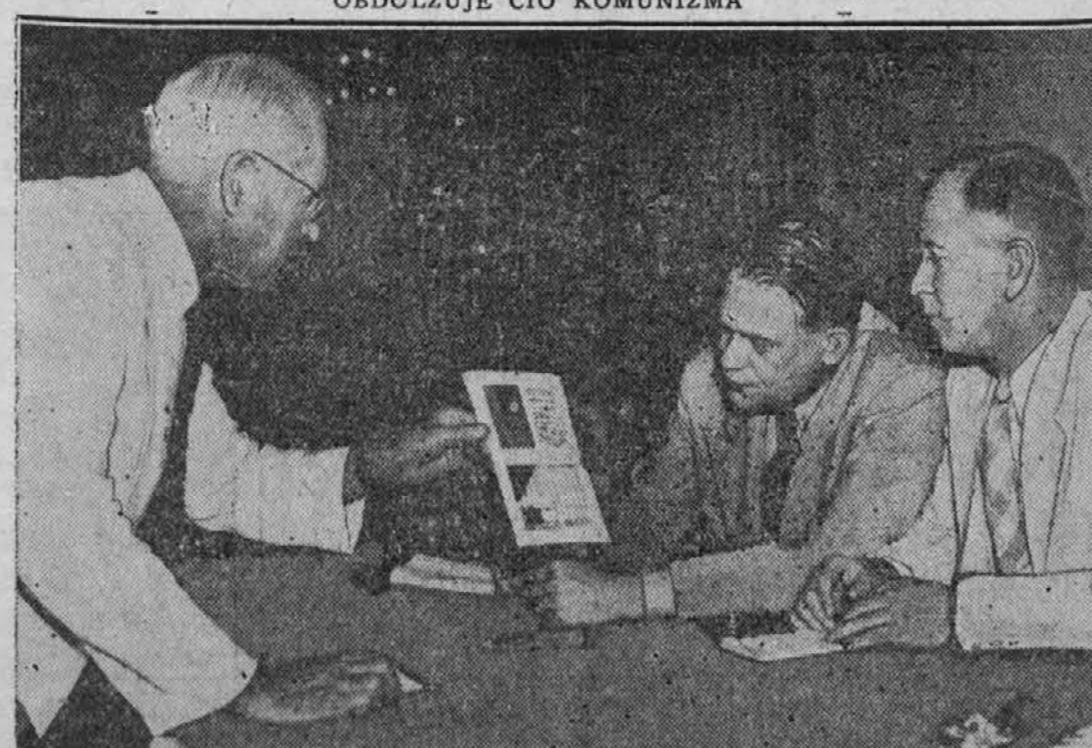
Moskva, Rusija. — Ameriški letalec Lindbergh, ki se tečasno mudi tukaj na obisku, si je zadnjo nedeljo ogledal sovjetsko avtomobilsko tovarno, in peljali so ga tudi v laboratorij, kjer so zaposleni sovjetski znanstveniki, rešuječi tehničke probleme.

Šanghaj, Kitajska. — Kitajske guerilla čete so zadnjo nedeljo ponovno napadle japonske predstave na zapadnem delu tega mesta in razvili se je oster boj na daljši fronti.

MLADINSKI KONGRES ZAHTEVA ZASLIŠEVANJE

Poughkeepsie, N. Y. — Svetovni mladinski kongres, ki točasno zboruje v tukajnjem Vassar kolegiju, se od raznih strani označuje, da ima komunistične tendence in da stoji pod vplivom komunistov. Ta očitek se je izrazil zadnjo soboto tudi pred odborom poslanske zbornice, ki preiskuje neameriške aktivnosti v Zed. državah. Drugi dan pa je kongres poslal apel na ta odbor, naj ga zashiši in mu da priliko, da na te obdolžbe odgovori. Pred omenjenim odborom se je povedarilo, da komunisti izrabljajo v svoje name ne celo Mrs. Roosevelt.

OBDELUJE CIO KOMUNIZMA

Pred odborom poslanske zbornice, ki preiskuje neameriške aktivnosti v Zed. državah, je nastopil zadnje dni podpredsednik del. federacije John P. Frey, in izreklo obdolžbo proti nasprotni organizaciji, CIO, da je v njej 284 komunistov na vodilnih mestih. Slika kaže, ko je Frey predložil načelniku omenjenega odbora, M. Diesu, razne dokumente, ki imajo podprteti njegovo izpričevanje. Na desni je Joe Starnes, poslanec iz Alabame.

ČEŠKI NEMCI NEODLOČENI

Izogibajo se razgovoru z vladom. — Hitler baje še na nejasnem, kaj naj storiti.

Praga, Čehoslovaška. — Dočim so doslej sudetski nazijski Nemci dolžili vladu, da namestoma zavlačuje pogajanje z njimi glede rešitve vprašanja njih avtonomije, so se pa istega načina zdaj oni sami oprigli. Njih voditelji se naravnost ogibajo, da bi stopili z vladom v pogovore.

Dosti se razmišlja, kaj je vzrok temu, in zdi se da je najbolj verjetna ta domnevna, da ne vedo, kaj na store, češ, da tudi njih vrhovni zapovednik, Hitler, ni še prišel do jasnosti glede svojega bodočega koraka. Nazijska propaganda pa poskrbela za to, da je razširila v svet grožnje, da velika mobilizacija, ki gre začeti, bo nujna, pomeni priprave na vojno. Vendar pa nihče tega prav ne verjam in se meni, da je to le Hitlerjev trik, da spravi demokratične države v strah, vendar pa tudi nihče ni siguren; zdi se, da Hitler sam še ni odločen, ali bo udaril, ali ne, in tako njegovi udani češi Nemci z njim vred plavajo v negotovosti.

MLADINSKI KONGRES ZAHTEVA ZASLIŠEVANJE

Poughkeepsie, N. Y. — Svetovni mladinski kongres, ki točasno zboruje v tukajnjem Vassar kolegiju, se od raznih strani označuje, da ima komunistične tendence in da stoji pod vplivom komunistov. Ta očitek se je izrazil zadnjo soboto tudi pred odborom poslanske zbornice, ki preiskuje neameriške aktivnosti v Zed. državah. Drugi dan pa je kongres poslal apel na ta odbor, naj ga zashiši in mu da priliko, da na te obdolžbe odgovori. Pred omenjenim odborom se je povedarilo, da komunisti izrabljajo v svoje name ne celo Mrs. Roosevelt.

Iz Jugoslavije

Huda avtomobilska katastrofa pri Brezjah na Gorenjskem. — Tragičen dogodek v Hrastju pod Svetimi gorami. — Smrtna kosa. — Še druge novice, nezgodne in nesreče iz starega kraja.

Nesrečna vožnja

Ljubljana, 8. avgusta. — Na Brezjah se je vršil včeraj velik tabor Kmečke zveze, na katerga so prihitali kmetje in drugi iz cele Slovenije. Med drugimi se je odpravilo tja tudi 25 oseb iz Podgorja pri Kamniku, ki so se peljali na tovornem avtomobilu. Na neštečo je neki luksuzni avto potkal na ovinku, na takozvanem Dobrem polju, prehiteti tovornega. Pri tem se je s svojim zadnjim delom zaletel v prednji del tovornega in nesreča je bila neizogibna. Tovorni avto, ki se je skušal nesreči izogniti, je zavil bolj na desno, tako da se je zvrnil v globok obcestni jarek. Avto je pod seboj pokopal vseh 25 potnikov. Bilo je več potnikov smrtno in hudo poškodovanih. Tako na mestu je bil mrtev 27 letni kmečki fant France Grošelj, ki ga je rob tovornega avto naravnost zdobil in zmečkal. Luksuzni avto, last trgovca Edvarda Jonkeja iz Zaplotnice pri Konjicah, je naložil težje ranjene v avto in ga odpeljal proti Ljubljani. Trije potniki so bili huje, dva lažje ranjeni. Ranjenici so bili na kraju nesreče obvezani. Prepeljani so bili v Ljubljano.

Poškodovani so bili: Pavljo Joža 29 letni posestnik sin v Podgorju pri Komendi, Anton Vidic, 77 letni posestnik od ravnotam, ki je dobil hudo poškodbo na nosu in je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico na nosni oddelek, dalje Mrak Jože, 37 letni posestnik s poškodbami na očeh, Zobec Jože, 37 letni kočar s poškodbami na nogah, Mrak Frančiška, 38 letna posestnikova žena je dobitila močan pretres možganov.

Zrvi prepira

V Libojah pri Petrovčah v celjskem okraju se je vnel prepri med delavci, ki je dovedel do poboja z nožem. Nek deavec je v prepisu zabodel 34 letnega dñinaria Viktorja Čilenščaka, katerega glavo in mu prizadel nevarno rano.

Požar v Bitnjem

Na neznan način je začela požar kratkim nekega dopolnega goretih hiš, last tovarnarja Hierschenfelderja v Srednjem Bitnjem pri Stražišču blizu Kranja. Kljub temu, da so bili gasilci takoj na mestu, ni bilo mogoče obvarovati hiše in tudi ne rešiti preminčin. Obvarovali so pa pred ognjem tovarno, ki se nahaja v neposredni bližini hiše in je večinoma lesena, v njej je pa več dragih tekstilnih strojev.

Morski orjak

Z velikim tovornim avtomobilom so pred kratkim pripeljali s Sušaka v Ljubljano šest metrov dolgega morskega volka, katerega so vjeli ribiči v okolici Sušaka. Morska pošast je ribičem potrgala vse mreže in jim napravila škode za kakih 6000 dinarjev. Ko so mu razparali trebuh, so našli v njem 20 kilogramov težkega tona in veliko volovsko kost. Orjak je tehtal brez drobovja 2000 kilogramov in je bil razstavljen na ljubljanskem velesejmu.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-

rijkov in dnevor po praznikih.

Izida in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-

day and the day after holiday.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

Naročnina:	\$5.00
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Poznanečna številka	3c
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega posla za hitro objavo morajo biti depositani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadužbo številko v tednu je čas do četrtek določen. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništva ne vraca.

Narodna zahteva koroških Slovencev

"Koroški Slovenec" od 27. letosnjega julija piše v uvodniku o "slovenski narodni zahtevi". Navaja znameniti Slomškov govor, ki ga je imel l. 1838. v blatografski župni cerkvi, in v katerem je slovesno izpovedal, da bo "v slovenskem jeziku svoje ljube brate in sestre Slovence najrajiši učil" z željo, "da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja beseda slovenska bo." Končuje pa "Koroški Slovenec" svoj sestavek s temile besedami:

"Kje so po stoletju slovenska naselja Poreče, Kriva Vrba, Blatograd, Tigrče, Gospa sveta, Otmanje, Mostič, Trušnje, Grebinj? Kje vasi celovske okolice: St. Jurij na Pesku, Trnja ves, Otiče, St. Jakob ob cesti, Goričica? Gospodarji vasi Hojovče v blatografski fari so se že pred leti zbalj slovenskega naziva svojega naselja in zaprosili dejelno vlado, naj njihovo vas prekrsti v "Hohenfeld", kar jim je oblast seve rada ugodila. In sedaj čakamo, da vložijo še gospodarji ostalih blatografskih vasi Borovčice, Dole, Gorje, Goričica, Knežice, Krajinik, Pražinčice, Raznica, Zihpole, Zimislav in morda še Windischbach slično prošnjo za prekrstitev svojih vasi. Kaj naj tudi pomenijo slovenski nazivi ponemčenemu narodu, ki je po svoji in se po nemški krivdi pozabil govoriti svojih dedov. Poboden je gospodarjem, ki svoje ocetno gospodarstvo pridajo, drugo pohištvo kupijo, poslednji pa večjelj beraško palico najdejo — bi jim ponovil veliki Slomšek in tako nazorno risal bedo raznarodovanega rodu.

Svet bi nas moral prezirati, če bi postali boječi, kadar gre za najdražo svetinja vsakega naroda. Koroški Slovenci bi ne bili vredni velikega rojaka Antona Martina Slomška, ki je pred stoletjem v danes ponemčenem Blatogradu jasno in javno izpovedal svojo iskreno ljubezen do materne govorce.

Za vse ozemlje, koder je slovenščina še danes občevalni jezik in družinah in sosesčinah, prijavljamo svoje zgodovinsko in kulturno pravo: to ozemlje je — izvzemši nemške otroke — slovensko ozemlje. Tisočletna zgodovina priča o njegovem slovenskem značaju, o njem pričajo stoletne knjige in spiski. O slovenskem značaju pričajo krajevna in družinska imena, predvsem pa priča o njegovem narodnostnem značaju tisočletna slovenska govorica, pesem in običaj. Mnogo, zelo mnogo se je doslej grešilo nad našim narodom — ne najzadnje z zlobno in nemške kulture nevredno dvojito našega ljudstva v Slovence in "Windische". V veri je najboljše poslanstvo in optri na svojo zgodovinsko in kulturno pravo se obračamo do gospodarja naše dežele z željo, naj sankcini naše narodno pravo s priznanjem enakopravnosti slovenske materine govorce v šoli in javnosti. Zvesti svoji državi in njenemu Führerju, lojalni v gospodarskem in socialnem sožitju z narodom-sosedom povzdigujemo ob stoletnici Slomškovega manifesta svoj glas za samobitno kulturno žitje vsega slovenskega naroda na Koroškem."

—

Notranja ureditev čeho-slovaške republike

Pod naslovom "Kritični dnevi Čeho-Slovaške" piše dr. Ante Ciliga v "Novi Evropi" o češki politiki. Styvarno in poučno je zlasti njegovo poročilo o razmerju Čehov do drugih narodov v republiki. Med drugim piše:

"Treba je odkrito priznati, da v letih 1918-19 Čehi niso znali rešiti vprašanja narodnih manjšin do kraja. To priznavajo sedaj tudi Čehi sami s tem, da sestavljajo nov "pravilnik za manjšine" . . . Zlasti slab položaj Čehov nasproti Nemcem, njihova nesloga in neenodrušnost s Slovaki — to, da Čehi niso držali pittsburghskega dogovora (čeho-slovaški "Krfski pakt"), ki ga je podpisal sam Maysky in katerem je bila Slovaku obetana avtonomija.

Ali na svojo srečo Čehi v svoji napaki niso šli predaleč. Navzlic pomanjkanju popolne in načelne enakopravnosti narodov je vendar vladavina široke demokracije na Čeho-Slovaškem omogočila, da tako široke narodne svobode ne pozna nobena druga država Srednje in Zahodne Evrope. Treba je samo pomisliti, kakšen bi bil položaj Čehov tako doma kakor v zamejstvu, če bi bili v preteklih letih svoje oblasti streljali v parlamentu ali izven njega voditelje nemških strank ali avtonomističnih Slovakov. Mar tedaj ne bi imela Henlein in Hitler kolikor toliko močnejših razlogov pred Londonom in Parizom? Tedaj voditelj ameriških Slovakov dr. Hletko, ki je nedavno prispeval s celim odposlanstvom svojih ožjih rojakov iz Amerike na Slovaško, ne bi bil mogel na potu skozi Varšavo tako lahko in prepričljivo reči Poljakom tistih lepih besedi: "Če ljubite Slovake, pomagajte pri obrambi čeho-slovaške republike, kajti v njej iščejo Slovaki svojo svobodo, svoj mir in svoje polnopravno delovanje. Izvirnik Pittsburghskega dogovora, ki je pomagal uresničiti čeho-slovaško republiko, nosimo na Slovaško sedaj mi, ameriški Slovaki, z namenom, da pomaga uresničiti sporazum med Slovaki in Čehi . . ." Razvoj dogodkov v bližnji prihodnosti odvisi nedvomno od usode tega sporazuma.

Čehi radi trdijo, da večina Slovakov ne želi avtonomije. Toda namesto da to oni, Čehi, trdijo za Slovake, naj prepuste samim Slovkom, da odlöčijo, če hočejo avtonomijo ali nočejo, oziroma v kakšnem obsegu jo hočejo in žele. Samo to more biti osnova za rodovitna pogajanja in stvaren sporazum med Slovaki in Čehi. Sicer pa Slovaki, kakor pravijo tudi Čehi, niso zgolj narodna manjšina — oni so svoj narod.

ROJAKI V PUEBLO ZA SVOJO ŠOLO

Pueblo, Colo.

Pripravljamo vse, da začnejo zopet svojo šolo. Nobeno kulturno delo nima toliko sovražnikov in tako besnih, kakor verska šola. Brezverci jo napadajo, omahljivi katoličani jo zanjujejo. Seveda, postane katoliška odgoja največje breme za faro. Za inteligentne katoličane pa vzvišena požrtvovljnost. Kdo bo zmagal, luč ali tema? Kam bo stopil, na pot življenja ali pa na pot pogubljenja? Kamor ti greš, tam boš potegnil svoje mlade. Ako postaneš nemaren za katoliško odgojo, te bodo kmalu ujeli krvolčni komunisti. Oni ti obljubljajo medene dni, mično slobodo, dajo ti pa verige, vrzejo te v ječo, postaneš suženj. Lažje obljubiti ti soče, kakor pa dati en dolar. Gospodarji bomo, vse bo naše!

Enako, kakor drugi ljudje, so tudi naši zgradili svoje cerkve in šole tam kjer je bilo priljivo. Seveda, jem je to ojačalo marsikaj. Lažje pridejo k službi božji in otroci lažje v svojo šolo. Res, veliko je vse to vredno za faro, da se vzdržuje, za stare in mlade, da se ne potujejo.

Napačno mnenje prevzame naše mlajše rojake, da so stranski boljši sosedji, bolj napredni Amerikanci. Domače, tega so se preobjedli. Domače, pri domačih mrzijo slabosti, katerih je povsed obilno; pri stranskih tega ne opazijo. Vsak skriva, kar drugim ni všeč.

Cerkveni edbor hoče zopet

jo znatno škodo. Pametno ceniši svoj rod, ter jih še bolj spoštovati kot stranske, to je vzvišena poteza vrlega značaja; skromnost, (selfrespect), premila pončnost. Nikjer nenie zgubiš, povsod te bodo upoštevali. Selfrespect, (samozačest), moramo ohraniti zase in za svoje. Drugi so le tuji ali nič boljši kot si ti in tvoji.

Spoštuj, to je čisto prav, vse, vsakega, še bolj pa svoje rojake. Tako si gotovo pridobis poštevanje povsod ter postaneš dobrorodnik svojega naroda in svojo narodnost povzdigneš. Ne smeš se odmakniti od svojih. Drug drugemu smo potrebni. Prav moraš ceniti to, da si blzo svoje cerkve in šole. To je res tvoje posestvo, tvoja lastnina, namenjena v korist tebi in tvojim. "Svoji k svojim" to naj vedno ostane načelo značajnega človeka. Pridobimo si s tem veliko, pomagamo veliko. To je čisto naravno, naravni zakon in naravni zakon je od zgoraj, od Boha. Pravo prijateljstvo, ljubezen; ne puklasta, marveč prav vreščena. Složnost pri domačih, milo prijateljstvo do domačih je prva, domača šola družabnega življenja. Iz te korenine se mogočno širi vse najboljše, složnost, prijateljstvo, vsestransko, brezmejno. Dober rojak, nikar se odmikati od svojih, nikar se odtegniti od sodobovanja s svojimi. Cerkev, sola in druga podjetja v tvoji naselbini, naj ti bo kakor del tvoje lastnine. To naj ti je našnajk, da se ne potujejo.

Tako se damo premotiti v svojih

prirediti nekaj veselega v ko-

rist naše cerkve in katoliške šole. Pridi in poveseli se z nami Aug. 28. zvečer. Prav veliko nagrad je še ostalo od zadnjega Frolika. Saj se takoj spoznamo ter se skupno poveselimo na cerkvenem parku na Eiler. Sreča še ni konec. Tri lepe nagrade nas čakajo za 28. avgusta. Kajpa, samo oni jih bodo deležni, ki se vdeležijo prirede in slišijo svoje ime. Frolic "Tickets" še niso zgubili svoje veljave.

Hvala Bogu, da imamo tako veliko faranov, starih in mladih, ki se brigajo navdušeno za svojo farno šolo. Kjer videte zmedene rojake in omahljive, za to najmenitevno in najpotrebnijo delovanje v fari, jih morate obiskati in jim prijazno prigovarjati. Lahko recemo, da se naše sestrice veste ne prenehoma vozil. Kjer se je treba obrniti na drugo stran, ti je cesta natejena tako, da sploh moraš hitro voziti, ker bi avto visel na eno stran, če bi voznik vozil počasi in oviran, da je tako daleč potegnjen, da lahko voziš s hitrostjo 60 milj. — Država Illinois, Indiana, kakor tudi Wisconsin, so zelo fine in tudi Minnesota ne zaostaja glede lepih cest. Nič boljšega se pa človek ne more izraziti o cestah v Ohio.

Naši rojaki na Willardu so na možaki. So neodvisni in samostojni gospodarji, ki so lahko ponosni sami na se in na to kar posudejo. Pet dni sem dolčil za Willard, za obiske in drugo, pa nisem v teh dneh imel nobenih počitnic, kakor sem poprej nameval. Zanimivosti in živiljenje naših rojakov me je izvabilo, da sem ves čas, ki sem ga imel porabil za ogled in razgovore.

P. Cyril Zupan, O.S.B.

MR. GRDINA POREČA O SVOJEM POTOVANJU

Cleveland, O.

V pondeljek večer 8. avgusta ob 8 uri je pribernal moj "DeSoto", ki ima prostora za sedem oseb, srčno nazaj v Cleveland. odkoder se je poslovil dne 4. avgusta. Vozil je preko osrednjega zapada, naprej preko Milwaukee in še par sto milij naprej do zelenega Willarda, kjer je obstal pred župniščem cerkve sv. Družine, drugi dan po odhodu, ko sva ob treh popoldne prifurala z mladim 14 letnim Jožkom na ta, daleč po Ameriki znani, slovenski-farmarski Willard.

Cim večkrat se potnik poda na Willard, tem bolj ga vzljubi, tem bližje se mu zdi in tem več rojakov spozna tam. — Ko sem v Clevelandu pregledoval "mapo", je kazalo, da je najzanesljivejše se peljati preko Milwaukee. Ko sem pa tu na Willardu povedal, so mi iz skušnje nasvetovali, da je za nazaj najbolje vzel cesto št. 12 iz Willarda do Chicago. — Okoli 20 milj od Willarda v drugo stran od Neillsville zpet najdeš cesto št. 12, ki pelje od St. Paula. Ta cesta je torej najbolja za Chicaže in za te, ki prebijajo na vzhodu. Sedaj, ko vem za to cesto, lahko privozim na Willard magari v najtemnejši noči. — Tako, sedaj že nekoliko veste, kje je Willard. Kdor ima avto, ga lahko v nekaj urah doseže.

Willard pa ima tudi vedno svjeje obiskovalce, ki prihajajo in odhajajo. Številne slovenske willardske družine, so se zelo razmožile in so se naselile tudi drugod po Ameriki, posebno v bližnja velika mesta. To so sinovi in hčere naših pionirskih družin; nekateri so odšli v službe in se poslicili, zopet drugi so se poda-

li, je zares veselje. Človek se

velje tako komodno da je kaj. Ko smo nekdaj sopihali s 23 milji na uro in poslušali kedaj bo počil obroč ter čakali, da se prevrnete v graben, ni bilo tako zanimivo. Danes je vsa ta stvar izboljšana in vsestrah odpade. Sam zares nimam kdo ve kako velike krajže do hitre vožnje. Saj veste, ko ima človek enkrat prakso, kako se avto prekuče, nima potem več tistega "aptitita" do velike hitrosti. Jezilo me pa je, ko so drugi frčali mimo mene, medtem ko sem sam podil zelenega vranca 50 do 55 milj na uro. Ne vem, kakšne avtomobile imajo ljudje dandanes. Manjši ko je, hitrejši vreme mimo tebe. Ceste so pa že tako lepo in komodno narejene, da bi se človek kar ne prenehoma vozil. Kjer se je treba obrniti na drugo stran, ti je cesta natejena tako, da sploh moraš hitro voziti, ker bi avto visel na eno stran, če bi voznik vozil počasi in oviran, da je tako daleč potegnjen, da lahko voziš s hitrostjo 60 milj. — Država Illinois, Indiana, kakor tudi Wisconsin, so zelo fine in tudi Minnesota ne zaostaja glede lepih cest. Nič boljšega se pa človek ne more izraziti o cestah v Ohio.

Naši rojaki na Willardu so na možaki. So neodvisni in samostojni gospodarji, ki so lahko ponosni sami na se in na to kar posudejo. Pet dni sem dolčil za Willard, za obiske in drugo, pa nisem v teh dneh imel nobenih počitnic, kakor sem poprej nameval. Sveča, kot jih pa moremo kučiti v mestih.

Naj tukaj še to omenim. Vožnja v teh časih po deželi je zelo podobna oni v starji domovini. Po vsej širni deželi po kateri se potnik vozi, vidi koruzna polja, ki daje upanje, na dobro letino. Mnogo je tudi fižola; glavna produkcija vsega je pa oves, ki se nahaja v teh dneh v kopicah in čaka mlatičev. Tu in tam sledili velike strojne mlatilnice, iz katere na vrhu iz deželi cevi frči v zrak čista omelančena slama, spodaj pa možayevanje polne vrče čistega ovsja in ga nosi v shrambo. Ta so tudi naši farmarji na Willardu čakali mlatilnice. — Tam

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER. COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNII ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochavar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.

2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.

2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.

4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

5. porotnik: Frank M. Tomasic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILLO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uredne reči naj se pošiljajo na glavno tajnikovo, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnina, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, kako tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se jih priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošljte glavnemu tajniku na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

V Glasilu z dne 3. avgusta smo čitali navdušeni članek v katerem nas naš gl. 1. podpredsednik, sobrat George J. Miroslavich prosi, da bi mesec avgust posvetili v počast naši mladini. Kakor je bilo že omenjeno na tem mestu, želja našega delavnega gl. nadzornika mladine je, da bi vsako posamezno društvo pridobilo vsaj po 5 ml. članov v teku meseca avgusta, potem bi naše skupno število ml. oddelka doseglo 2000 članov, kar bi seveda bilo najlepše priznanje naši mladini in obenem bi s tem vsaj deloma poplačali trud in odgovorno delo sobratu Miroslavichu.

Tudi moja iskrena želja je, da bi ne bilo nobenega društva pod našo mogočno zastavo ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE, katero ne bi vsaj gori predpisano število ml. članov pridobilo pod zaščitijo naše skrbne matere ZSZ.

Kakor je razvidno iz mojega seznamka, so bila društva ZSZ v mestu Pueblo, Colo. s pomočjo našega agilnega delavca, sobrata Anton Ruparja in njegovih sotrudnikov, najbolj aktivna na društvenem polju od naše zadnje konvencije. Kot taki, bi bili danes upravičeni do prve nagrade, ako bi se imele iste sedaj razdeliti. Kdo je naša sedanja kampanja v polnem teku in ne bo zaključena do 31. decembra t. l., je pričakovati, da bodo usodopolne kroglice iz različnih naselbin začele padati proti Pueblo in skušali isto potisniti nazaj v 2., 3., 4. ali celo na peto pozicijo. Verskaški društva in njih gl. vojskoveda, sobrat Miroslavich, imajo gotovo pripravljene mogočne bombe, katere bodo začeli streljati proti Pueblo, ali pa celo proti Chicagi. Torej, bi bilo zelo priporočljivo za Pueblo, da si nabavijo nekoliko rezerve, za slučaj, ako začne skrbniči nobenega strahu. Pač pa se nekoliko bojimo So. Chicage. Njih vojskoveda in neumorni delavec, sobrat Mike Popovich, zadnje čase bolj malo govorji, zato pa ravno slutim, da sedaj zbrina svoj material skupaj, s katerim bo prišel pravočasno na dan in nas presenetil. Ravno tako napovedana vojska nam preči v Clevelandu. Naši, gotovi zavedni člani in članice v Clevelandu imajo pač najlepšo priliko, da nas vse skupaj tako daleč nazaj potisnejo, da se sploh zavedli ne bomo, da se nahajamo v tekm. To je, ako se vse skupaj zavzamejo ter začno obdelovati rodovitno polje, katerega imajo v takem izobilju v svoji sredini. Prihodnji meseci nam hočejo pokazati napredok, katerega so naši navdušeni Clevelandci dosegli v največji slovenski metropoli. Izvede seveda niso tudi druge naselbine, katere do sedaj niso dovolje aktivnosti pokazale na društvenem polju, vendar nas lahko vse skupaj presentijo v zadnjih 4 mesecih kampanje.

Dragi mi bratje in sestre: V teku te kampanje, ko praznujejo 30. letnico obstoja ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE, je nadvse potrebno, da se zavedamo dolžnosti in odgovornosti, katero ima vsak član in članica napram svoji dobri materi ZSZ, katera je v teku zadnjih 30 let podelile na tisoče in tisoče dobrat svojim otrokom v raznih potrebah. Naša dobra mati ZSZ ne zahteva od nas plačila v znaku izvanrednih letnih prispevkov, pač pa pričakuje da privedemo v njeno naročje nove otroke, za katere je pripravljena prevzeti vso odgovornost, v slučaju bolezni ali nesreč. Morebiti bo kdo rekel, da sedaj, v teh slabih časih, je težko pridobivati novo članstvo. Morebiti, v gotovih slučajih. Vendar, preči večina ljudi, je še vedno več ali manje zaposlenih in ti so oni otroci, kateri so ravno sedaj najbolj potrebeni protekcije, katero deli svojim članom ZSZ. Ko sem se zadnjič nahašal v Pueblo, sem vprašal sobrata Ruparja, ako so on in njegovi sotrudniki imeli kakve posebne težave pridobiti tako lepo število članov v našo organizacijo. Odgovoril me je: Prav nobenih težav nismo imeli, na vogalih so nas čakali in prosili za sprejem v ZSZ. V tem odgovoru bo človek pronašel nekaj šale, pa tudi dovolj resnice. Veliko število ljudi se nahaja v vsaki naselbini, kateri bi brez posamezne radi pristopili in postalci člani naše mogočne ZSZ, ako bi bili minogovrstne dobre, do katerih so, proti primerno malemu odprtici, deležni pri ZAPADNI SLOVANSKI ZVEZI. Torej, brez izjeme, pojdimo vse na delo za dobrobit in napredek ZSZ in pokažimo, da smo vredni otroci matere, katera tako veste Bratski pozdrav,

LEO JURJOVEC, glavni predsednik.

NADALJNO POROČILO JUBILEJNE KAMPANJE
ZAPADNE SLOV. ZVEZE

Od 1. februarja do 31. julija 1938 je pristopilo 373 novih članov in članic in sicer 281 v mladinski in 92 v aktivni oddelki. Drugi člani v Zvezdi st. 16, v Pueblo, se vedno prednjači vsem

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
THE BEST HOME SAFEGUARD

Help The Organization That Helps You.

It is your loyal duty to take an active part in all affairs of YOUR Association. Read below how you may help yourself, your lodge and the Association.

30th Anniversary Campaign
Ending on December 31, 1938.

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for adult applicants will be paid by the Supreme Office.

No medical examinations are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office.

COMMISSIONS

50c commission will be given for each juvenile applicant, accepted, providing such applicant pays at least three monthly assessments.

New juvenile members will not be required to pay the first month's assessment, but a few month's dues should be collected.

For new adult applicants accepted, and providing they pay at least three monthly assessments, the following amounts will be paid:

\$1.00 for every new member insured for \$ 250.00
\$2.00 for every new member insured for \$ 500.00
\$3.00 for every new member insured for \$1000.00
\$4.00 for every new member insured for \$1500.00
\$5.00 for every new member insured for \$2000.00

SPECIAL PRIZES

The following prizes will be given to the adult lodge enrolling the largest number of new adult and juvenile applicants:

First Prize	\$50.00
Second Prize	\$40.00
Third Prize	\$30.00
Fourth Prize	\$20.00
Fifth Prize	\$10.00

A lodge must enroll at least 25 new adult or juvenile members before being eligible for above prizes.

ADDITIONAL CREDITS

According to the rules in the Special Contest to select juvenile delegates, credits will be allowed for all new members secured in this 30th Anniversary Campaign as soon as applicant completes one year of membership. These credits may be secured by the juveniles themselves, or by adults who may transfer credits to some worthy juvenile.

RESOLVE TO DO YOUR SHARE!

You should be as interested as any other member. Let all see that you are! How many candidates will you secure this year? At least one new member each month from every loyal and active member in every lodge will make this 30th Anniversary Campaign an outstanding event. It will be a good beginning toward our goal of 5000 juveniles and double our adult membership by the convention of 1941. This Is Easy To Achieve. WILL WE DO IT?

ostalim društvom z 87 novimi člani. Društvo Three Star št. 33, v Chicagi, je še vedno na drugem mestu z 61 novimi člani. Dr. Trail Blazers št. 41, v Denverju, z 35 novimi člani, je še nadalje ostalo na tretjem mestu, in ravno tako je ostalo na četrtem mestu dr. sv. Martin št. 1, v Denverju, z 29 novimi člani. Peteto mesto pa še vedno drži dr. Columbine št. 54, v Crested Butte, z 22 novimi člani. Vsekakor pa pričakujemo velike spremembe v tekočem mesecu, kajti sobrat gl. predsednik, Leo Jurjovec, in tajnik dr. Three Star št. 33, Donald Polden, sta mi poročala, da so tudi tam v veterinem mestu (Windy City) napeli vse moči in da pričakujejo sijajne uspehe. Ravno tako mi poročajo uradniki dr. Trail Blazers, v Denverju, z agilnim tajnikom John Peketom na čelu, da v prihodnjih par mesecih nameravajo prekositi sobrata Ruparja, pa magari, če mu stojijo zvesto na strani njegovi dobr in zmožni pomočniki, sobrat Joe Blatnik, sestra Lesar ter celo njena družina. Toda jaz se pa malo tudi oziram na sobrata Popovicha v So. Chicagi, sestre Tomle, Zaic, Mervar in Ponikvar v naši ameriški Beli Ljubljani, kakor tudi na sobrata Henry Topolovec iz Mormanske države, sestre Supon iz Diamondville in še en par drugih, od katerih nismo še nič slišali, kajti skušnje nas uče, da tih voda globoko dere. Ne smemo prezreti tudi sobrata Spillerja v Pueblo, kateri je do meseca marca t. l. imel največje mladinsko društvo, toda v omenjenem mesecu ga je pa prekošil dr. Trail Blazers. To dr. je obdržalo rečeno častno mesto samo do meseca junija, v katerem mesecu je pa zavzel prvo mesto, in ga drži že dva meseca, za največjo število v članstvu ml. odd., dr. Three Star št. 33, v Chicagi. Katero društvo bo zavzel to častno mesto v tekočem mesecu, je sedaj še problematično, kajti pričakuje se veliko napredka v mladinskem oddelku, zlasti pa še, ker je naš agilni gl. ml. nadzornik Geo. J. Miroslavich, razpisal posebno kampanjo z ozirom, da bo ono društvo, ki bo pridobilo največ novih članov, prejelo nadaljnih \$5.00 posebne nagrade, pod pogojem, da bo v tekočem mesecu pristopilo ne manj kot 200 novih članov v ta oddelk, zato je apeliral na vsa krajevna društva ZSZ, da v tekočem mesecu pridobi kolikor mogoče veliko število novih članov v ml. odd., in pod nobenim pogojem ne manj kot 5. Društvo, ki se ne bo odzvalo temu apelu in ne bo pridobilo 5 otrok v tekočem mesecu, se bo javno pokazalo, da je mlačino in nevhaležno našem agilnemu in spoščovanemu gl. ml. nadzorniku za ogromno delo, ki ga on opravlja ter vodi v tej naši veliki jubilejni kampanji. Ko citate te skromne vrstice, se Vam še vedno nudi čas, da storite svojo dolžnost ter pridobite najmanj 5 otrok v vaše društvo za tekoči mesec. Za vse one otroke, ki jih boste pridobili v prihodnjih šestih dneh, ne bo potreba plačati nobenega asesmenta za mesec avgust in september. Torej bodo plačali njih prve asesmente šele za mesec oktober. Vse prošnje, ki bodo na pošto oddane do vste 31. avgusta, se bo smatralo in vpoštevalo kot da so otroci pristopili v tej posebni kampanji, kar se tiče posebnih nagrad \$5.00. Torej, ker imate še 6 dni pred zaključkom posebne kampanje gl. ml. nadzornika, se tudi jaz pridružujem sobratu Miroslavichu ter uljudno prosim celokupno članstvo, da vidite vaše sosedje, vaše prijatelje in znance, kakor tudi one osebe od katerih kupujete vsakdanje potrebsčine, ako nimajo njih otrok še vpisanih pri ZSZ, jim povejte, da asesmenti otrok so samo po 15c mesecu in da zavarovalnina pa znaša do \$450 in prepričan sem, da Vam ne bodo odrekli marveč bodo Vam še hvaležni, ker ste jih pridobili, da so zavarovali svoje otroke pri tako dobrni organizaciji za takovo zavarovalnino proti nizkim mesečnim prispevkom. Povljite jim, da ZSZ zavarovalnina je za nayanen delavski narod, kjer se lahko zavarujejo vsi člani njih družine za vsakovrstne zavarovalnine kot na primer: Smrtninsko, bolniško, poškodninsko, operacijsko in odškodninsko. Torej kar pet različnih zavarovalnin na enem samem certifikatu. ZSZ ima dobro blago in se ga lahko pridobi, kar imamo dobre prodajalce, kar pomeni člane, ki se hočejo potruditi, da vse te dobre in neobhodno potrebne za delavski narod zavarovalnine, razlože svojim prijateljem in znancem. Saj Zvezna pa pričakuje, da se potrudite ter pridobite nove člane brezplačno, zato je pa razpisala lepe nagrade za nove člane, kajti zavedamo se, da s pridobivanjem novih članov so tudi v zvezni mali stroški, katere bo pa Zvezna radevolej Vam povrnila z ozirom,

ko bo Vam plačala nagrade za vaše dobro in plemenito delo.

Upajoči torej, da ne bo niti enega krajevnega društva, ki bi ne izpolnilo željo našemu gl. ml. nadzorniku v tekočem mesecu, ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za uspešno kampanjo,

ANTHONY JERŠIN, glavni tajnik.

FACTS ABOUT OUR NEW EDITION

The first issue of our added page will be released in the last week of September. Starting with this issue we will regularly send our official organ to the juveniles who do not have an adult in the Association and do not therefore receive the paper in their homes at present. In the future, the organ will reach every home where there is a WSA member, either an adult or juvenile.

MUST HAVE THE ADDRESSES

Up to this writing we have not heard from the following lodges in answer to a request that lists mailed to them be checked and addresses furnished: Lodges No. 3, 9, 14, 17, 21, 22, 23, 25, 27, 30, 33, 36, 44, 48 & 53. Your juveniles will miss the first edition, and all following ones, until we receive their addresses. We, therefore, make a final request that this matter be taken care of at once.

HELP SELECT A NAME

All adult and juvenile members are asked to submit several suggestions of names for the special monthly extra page. An award of \$5 will be made to the member whose entry is selected by a committee. Your names must

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— Ubogi revež! — je vzdihnil žalostno. Vojaki so dvignili mrliča in se polagomo vzpenjali z njim proti cesti. Pred podporočnikom so ga položili na tla. Ta ga je pogledal in ko se je uveril, da je mrtev, je velel, naj ga zavijejo v odejo in ga nešejo do bližnje vasi, da ga tam pokopljajo.

Čez nekaj trenutkov je četa zopet korakala. Vojakom je bilo še tesneje pri srca. Saj so spremljali tovariša k pogrebu.

Ob obronku gozda se je skrivala neznatna gorska vas. Lesene koče so pričale, da so v njejreveži doma. Sredi vasi se je dvigal lesen stolp. Tam je bila vaška cerkvica, ravnotako revna ko ostale hiše. O bogastvu ni bilo ne duha ne sluha. Samo zapuščena lesna skladniča z zarjavili mi žagami so dala sklepati na to, da je vas pred vojno razpolagala z miljoni, toda tudi teh niso uživali ubogi kočarji, marveč neki madžarski žid, ki je bil gospodar velikanskih gozdov, oni pa so dobivali za krvave žulje in znoj le toliko, da so si lahko privočili borga krompirja in ovsen kruh, a tudi tega ne v izobilju.

Vojška je prisilila žage k molku. Sekire so v gozdovih utihnil. Žid si je pulil lase, ko je pomislil, da bo konec sijajnih dni. Korenjaške drvarje je pobrala vojska. Ostali so le starci, žene in otroci, ki so s strahom zrli bodočnosti v oči in so trepetale mislili na trenutek, ko nekega dne pridrvi ruska vojska in uniči revne domove.

Vojaki so pospešili korake, ko so za streljaj pred seboj zagledali vas. Naporna hoja jih je utrudila in potrebovali so oddih. Tudi želodec je zahteval svoje. Za seboj so imeli dobrih šest ur hoda, a medtem niso zavzili niti enega grižljaja.

Prihod vojakov v vasi ni vzbudil posebnega zanimanja. Ko so korakale ob izbruhi vojne skozi vas prve čete, jih je občudovalo staro in mlado. Zanimanje pa je polagoma zamrlo. Samo to so si želeti vsi, da bi čim prej odkorakala na bojišče zadnja četa. Vojne so bili siti do grla in so hrepeneli po miru.

Četa se je pri cerkvi ustavila. Mrliča so položili na tla. Na podporočnikovo željo se je prikazal vaški župnik — mož osemdesetih let. Čelo so mu venčali dolgi srebrni lasje in prsi mu je zakrivala dolga siva brada. Gleda pogreba je bilo kmalu vse urejeno. Stari župnik je pokopal že na stotine vojakov. Njihove grobove so zaznamovali majhni leseni križci.

Na prostem pred cerkvijo se je četa utaborila. Tam je bilo taborišče za vse čete, ki so se v vasi ustavile. Vojaki so se vsedli na polomljene klopi in pokvekane mize, katere so postavile prve čete, ki so v vasi počivale. Udobnosti ti sedeži niso nudili, a tega tudi nihče ni zahteval. Vojaki so bili veseli, da so se za trenuteklahko vsedli.

Obed, ki so ga fantje tako težko pričakovali, ni bil bogat. Nekaj požirkov ruma, kos kruha, koček konzerve in pojedina je bila končana. Želodec s tem niso potolažili. Pojedli bi najmanj dva krat toliko. Teknila bi jim zlasti topla juha, da bi jih nekoliko ogrela. Žalostno so pogledovali fantje drug drugega. Začeli so se razgovarjati. Tožili so nad voj-

sko, ki je zahtevala od njih tako velike žrtve in nad svojo žalostno usodo.

Čez eno uro je bila četa zopet na potu. Vojaki so naglo korakali, da bi si ogreli prezeble ude. Kmalu pa jih je nanovo objela prejnja utrujenost in so vkljub mrazu leno premikali odrevenele noge.

Odkar je Štefan izgubil hrvatskega tovariša, je postal še bolj tih. Mnogo je mislil na ubogega reveža. Pomiloval ga je. Na vlaku je bil najbolj vesel. Sedaj pa je najprej postal žrtev smrti. In kako nepričakovano je prišla smrt. Korakal je ob robu ceste, zadel z nogo ob kamen, padel, se zvalil po strmini v prepad in tam je našel — smrt. Morda je bilo to dobro zanj. Se je vsaj rešil vsega trpljenja.

— Oh! — je vzdihnil ubogi fant ob tej misli. — Koliko bo še trpljenja! — Komaj je nastopil križev pot in se je čutil že čisto strtega. Od trenutka do trenutka si je zažezel, da bi se tudi on zvrnil v kak prepad. V naslednjem hipu je stresel z glavo, ko da bi hotel pregnati te črne misli. K Minki je pohitel in v takih trenutkih mu je bila misel na smrt nekaj strašnega.

— Minka! Minka! — mu je zaječalo srce. — Ali se bodeva še kedaj videla. — Počasi je dvignil roko in v žepu otiral listnico, v kateri ju čeval nageljček.

Ure so potekale. Zimsko solnce se je že nagibalo k zatonu. Iz daljave se je čutil dih mraka. Toda o kaki vasi še ni bilo sledu. Cesto je obdajal črn gozd, ki mu ni hotelo biti ne konca ne kraja. Fantov se je polaščal nemir. Morda so zabolobili. Ista misel je mučila tudi podporočnika. Prej ni pomislil, da bi v gozdu mogli zati. Pogledal je na uro. Nato je potegnil iz žepa zemljevida. Nekaj časa je iskal. Nalahno je zmajal z glavo. Biti bi morali že v vasi. Četo je ustavil. Pozorno je pogledal krog sebe in napeto poslušal, ali bi slišal iz daljave kak glas. Nekaj trenutkov je prisluškoval. Vse naokrog je vladala večerna tihota. Samo gozd je ječal, ker se je zaletaval vanj veter. Dvema vojakoma je naročil, naj hitita za par sto korakov naprej in pogledata, ali se gozd kmalu konča. Vojaka sta odhitela.

Trenutki čakanja so bil mučni. Oglednika sta komaj izginila v daljavi, vendar se je moštvo zdelo, da stoji že cel ure. V sreči se je vzbujuja slutinja, da so zašli. Ta misel je polnila duše s tajno grozo. Saj prenočevanje v najhujšem mrazu, sredi nepoznanega gozda, v katerem so se goztovo skrivali volkovi in druge divje zveri ni bilo nič prijetnega.

Preteklo je dobre četrt ure. Na zemljo se je spustila noč. Videli so se samo nejasni obrisi mogočnih dreves. Liki velikanske pošasti so se dvigali stoljetni hrasti. Od severa je prižvigal močen veter. Zapletel se je v vrhove dreves in se s tak silo zagnal v debla, da so zaškripala. V gozdu je počilo in zahreščalo. Odlomila se je debela veja in s truščem padla na tla. V daljavi je zavreščala ptica-ujeda. Kmalu nato je pretreslo temo zavijanje lačnih volkov. Fantom je za trenutek zastala kri. Takega glasu še niso slišali. Tuljenje je odmevalo po vsem gozdu in je bilo tako divje, da je obil moštvo mrzel pot.

(Dalje prih.)

(Nadaljevanje s 3. str.)

stra Mervar. Reči se mora, da smo se prav dobro imeli. Hvala odboru za tako prijazno posrežbo.

Veselo smo bile na naši zadnji mesečni seji, ko smo po dvamesecni odstotnosti zaradi bolezni, zopet uzrle zdravo med nami našo predsednico sestro Johano Mervar. Na bolniški postelji se pa nahaja sestra podpredsednica Theresa Marolt, ki je prestala težko operacijo. Bolna je tudi sestra Mary Vintar. Upamo, da obe imenovani kmalu ozdravijo.

Naš mladinski oddelek pod spretnim vodstvom sestre Stelle Herbut, se prav lepo razvija. Zadnje seje se je udeležilo veliko število deklec, ki so sklenile, da si ustanovijo "Drill Team". To bi bila dобра stvar za naše društvo, zato jom bomo morale starejše članice priskočiti kakorkoli na pomoč, da se ta ideja uresniči.

Končno prosim članice, da sedaj, ko ne bo več vročine, bolj številno posečate naše seje, saj so vedno zanimive, pa tudi kratke; po sejah imamo navadno je tudi nekaj zabave. Torej, ne pozabite tega. — Pozdrav vsemu članstvu ZSZ. Zlasti pa našim vrlim Katarinam.

Frances Ponikvar, tajnica

OD DRUŠTVA ZAPADNA ZVEZDA ŠT. 16, ZSZ.

Pueblo, Colo.

Cenjeni bratje in sestre. Kot zapisnikarca našega društva se bomo že jaz nekaj oglasila v našem glasilu. V prvi vrsti naj mi bo dovoljeno, da izrazim veselje, da se članji in članice tako v velikem številu udeležijo društvenih sej. Le tako naprej. Še nekaj moram povedati in sicer, da tudi lepo napredujemo. Le tako naprej in vsak ter vsaka naj pridobi po enega novega člena v odrastli ali pa v mladinski oddelek in zmagova naša. — Ne pozabite priti na redno sejo meseca septembra, bomo imeli nekaj izvanrednega. Zagotovim vas, da ne bo nobenemu žal, ki se bo udeležil te seje. Le pridite in bote videli, kako bo luštno.

Mary Kukar, zapisnikarca

ZSZ ENGLISH SECTION

TRAILBLAZERS LODGE NO. 41

Denver, Colo.

AN APPRECIATION

(The following letter was received and read at our last meeting with kind permission to publish it.)

Dear Officers and Members:

I wish to thank you for the lovely plant you sent me while I was in the hospital, also I wish to thank the sick committee and other members for calling on me when I was confined to my home.

I have found to my own satisfaction that the "Trail Blazers" do what they promise to do when they talk into joining the lodge. I received my operation check of \$75.00 one week after I put in my claim. In time of illness it comes in very handy.

I am sure I can get some new members just from the way I have been treated during my illness. Thanking you again, I remain, (and proud of it)

A Member—Marjorie Bohte.

LOCAL GLEAMINGS

By—The Tattler

(Noe all—Seize awl)

Howdy Folks! We might as well know each other 'cause I'll be in your homes occasionally, at least in the special edition each month. Better keep your shades down at home and in your car—watch your step and be careful what you do and say. Yow sah, I will be your shadow and I'm all ears with an eagle eye that observes every little thing going on. All local news of important interest (and everything else) involving our WSA members will be jotted down. All the stuff that isn't blue penciled by Editor Jure will be yours to enjoy—I hope, I hope. If I should miss anything, you have the privilege of sending such news items to 3724 Williams, care of "The Tattler."

At this time I do want to devote a little space to urgent things that concern all of us. You only have a few days to get those new juveniles in the special drive for the month of August. I presume you helped your lodge to get its quota of five juveniles. Better step on it if you did not. Should the Association enroll 200 juvenile members this month and hit the 2000 mark by Sept. 1, your lodge will get the award of \$5 providing you get more than any other lodge. You also have only a few days to send in your

suggestion of a name for our extra section to be added monthly to our official organ. Then, too, all this will have a bearing on your outcome in the 30th Anniversary Campaign. Roll up your sleeves and do your stuff.

By all means you must come to the Trail Blazers Picnic this Sunday. See last week's paper for full particulars.

The Zalars will soon bid goodbye to historic old Sheedy Row, where they lived for over a quarter of a century, to move closer in.

The folks on Vallejo Street wondered if Eddie Jersin was rehearsing Liza's part in Uncle Tom's Cabin as he strutted along like walking on ice cakes. No — he's just trying dance steps which are a part of the lessons he is taking. Perhaps the Big Apple.

There is a very obliging girl in our midst who should receive a medal or at least a recognition of all that she has done for us. It has been said that she has not missed serving on a single committee since she became a member. Our thanks to you, and may we have many more just like you in our organization. She's single boys, and her name begins with the first letter of the alphabet.

Mary Vessel is another young lady that shows promise of being a live-wire member full of action for the Trail Blazers.

The invalid on Logan Street is looking better and better. Her smile is brighter, her cheeks are rosier, and her voice is stronger. We are happy to see you looking so well.

We wonder if Dan Apadoca knows how come the 17 gallons of beer disappeared so quickly at the Evergreen picnic last July? And did you ever see Ed Perme or Al Horvat on a horse? Ask them how they felt after the party on August 7. We are told that both boys and horses are recuperating.

Measles and smallpox keep people away from places. The Trail Blazers Monday night meetings has neither of these, so there is no reason why you should not be seen among those present. Last meeting had a record attendance for the year, it was snapy and short with very much accomplished. Let's see you there on Monday, Sept. 19. Come dressed in hard times clothes. A "Surprise Program" is being arranged by a committee composed of Mamie Fisher, Mary Friedl, Elizabeth Pecket, Edward Jersin and Daniel Apadoca. We are now on inside of track gaining as we go into each lap of the membership race. Pull leather, dig the spurs into the nag's flanks and go Trail Blazers—GO! in typical Western fashion. Yippie Yi, Yippie Yi Aye! Lasso those members and drag 'em in, we are in the money and first prize is our meat!

The girls from Marr's (meaning Helen and Jennie) are regular attendants at meetings and in the meantime many useful things for the lodge.

We deeply regret the passing of Johanna Lunka, members of Queen of Holy Rosary Lodge No. 7, beloved mother of Anton, John, Joseph and Frank, all members of the Association. We extend our heartfelt sympathy to them in their time of bereavement. John Lunka, his lovely wife and small daughter came from Cleveland, Ohio, to attend the funeral.

Our boys finished fourth in the first half and in third place in the second half of the City Park soft ball league. This is very good considering competition in what is the fastest groups of the State. It was sort of queer how the gang knocked the box off the strong teams and lost by close scores to most of the weak teams. But that's the game. We will later publish a picture and names of the team and the names of the kind friends who contributed to the support of the team.

Will be seein' ya. Remember — watch your step.

UNITED COMRADES JUVENILE RANCH NO. 1, WSA.

Denver, Colo.

Due to the picnic of the Trail Blazers which is going to be held next Sunday at Snider's farm, our next regular meeting shall be called to order Sunday, August 28th, promptly at 1 P. M. This will give a chance to those who intend to attend the picnic to be there on time.

As I have reached the age of 16 years, I am proud to announce to you that I have transferred into the adult department of the Trail Blazers lodge which is one of the most progressive lodges in the community. Therefore it will be necessary at this meeting to elect a new financial secretary of our wonderful branch. While I am very happy to have transferred to the Trail Blazers lodge, I am as equally sorry to lose my office in your juvenile branch, as I am certain that I will miss the enjoyable monthly meetings we have had together. I am sure that all of you juveniles will soon follow me to the adult department and that you will strive, while still in the juvenile branch, to grow rapidly under the

directions of your most worthy juvenile supervisors. Be loyal to your supervisors, and especially the supreme Juv. Supervisor, Mr. Miroslavich, and I am certain that our City will have the biggest representation of juvenile delegates at the convention in Chicago in 1941.

I note in the official organ that the Supreme Juv. Supervisor and the Secretary are urging a big membership drive for this month, and if any community wins that \$500 special award, I believe that Denver will.

In conclusion I bid you juveniles another Adios, and hope that you will soon be in the Trail Blazers adult lodge where we can again enjoy a lot of fun together.

Fraternally yours,
Raymond Jersin, Former fin. sec'y.

THREE STAR LODGE NO. 33,
W. S. A.

Chicago, Ill.
I would like to remind all of you again that the great Swing Jamboree will be held on August 23 at Soldier's Field. Our own Three Star Band is entered in this great swing festival and they certainly are very determined to do their best to win a prize. As brothers of our fine band members, it is our duty to attend this festival and lend all the moral support possible to encourage the boys in their efforts. Not only will we be able to cheer our boys on, but we will also have an opportunity to hear and enjoy the various swing bands and their swing interpretations of the latest and most popular music, which in itself should be sufficient to lure all swing fans to this great Jamboree. Remember, the admission is free an many of our most popular band leaders, such as Shep Fields, Dick Jurgens and many others, will be present. How dance fans will also have their desires satisfied because there also will be a dance contest for Chicago's jitterbugs, who all will be floy flying to the best of their ability.

This certainly is a wonderful opportunity for all swing fans, but it is a more interesting affair for us Three Star members because our own boys will be competing in this contest. So, let's all attend the Swing Jamboree and root our boys on to a victory.

Fraternally Yours,
Leo Jurjovec, Sr., Pres.

ST. CATHARINES JUNIORS
BR. NO. 7

Cleveland, Ohio

ATTENTION JUNIORS!
My vacation and your vacations just about over, our activities will get into full swing again. I was very much pleased with the attendance of our meeting last Tuesday. The drill team is still the main issue. We have decided on the colors of uniforms. They will be in the St. Catharines banner colors, blue, gold and white. The style of uniform will be discussed at the next meeting. Come promptly at 6:30 as we will practice drill after meeting. I am very sorry that we adjourned our meeting so early as our supreme officer Mrs. Johanna Mervar came in, to give us a talk on membership campaign and name contest for an added page to our official organ, all in English, for the benefit of all Juveniles and English conducted lodges. Please send in as many names as you wish to our Supreme Juvenile Supervisor Geo. J. Miroslavich, 3724 William